

12 December 1976

DRAAMA OF THE TURKISH CYPRIOTS LIVING IN LIMASSOL - SOUTH CYPRUS

A REPORT APPEARING IN THE GREEK CYPRIC DAILY ALPHIA OF 11 DECEMBER 1976 DESCRIBES THE LIVING CONDITIONS IN THE TURKISH CYPRIOT QUARTER OF LIMASSOL AS WELL AS THE POVERTY, SUFFERING AND UNEMPLOYMENT PLAGUING THE TURKISH CYPRIOT QUARTER OF LIMASSOL. IT APPLY HIGHLIGHTED AS IS THE POLICY OF THE GREEK CYPRIOT ADMINISTRATION TO DENY THE APPROXIMATELY 150 TURKISH CYPRIOTS LIVING HERE TO A SUB-HUMAN STANDARD OF LIFE IN LIMASSOL. IT IS STATED THAT THE SITUATION CAN EASILY BE KEPT ON THEM.

THE REPORT IN ALPHIA ALSO DRAWS ATTENTION TO THE FACT THAT THE GREEK CYPRIOT ADMINISTRATION PLACES RESTRICTIONS ON THE FREEDOM OF MOVEMENT OF THE TURKISH CYPRIOTS IN SOUTH CYPRUS, AS THEY ARE MADE TO APPLY TO THE GREEK CYPRIOT POLICE FOR A PERMIT EVERY TIME THEY WISH TO TRAVEL TO ANOTHER TOWN.

IN FURTHER DEPICTION OF THE DIRE LIVING CONDITIONS OF THE TURKISH CYPRIOTS IN LIMASSOL, THE HOUSES WHICH THEY OCCUPY ARE DESCRIBED AS VERY OLD BUILDING WHICH ARE IN A STATE OF RUIN, MOSTLY WITHOUT WATER AND POWER. WHERE FLOODING OCCURS WITH THE FIRST RAINFALL. THE REPORT ALSO EXPLAINS THAT THESE TURKISH CYPRIOTS REMAIN UNEMPLOYED SINCE NO GREEK CYPRIOT EMPLOYER WANTS TO HIRE THEM.

IT IS NOTED THAT WHILE TURKISH CYPRIOTS FACE RACIAL DISCRIMINATION IN SOUTH CYPRUS IN GENERAL, ANTI-TURKISH FANATICISM IS AT ITS PEAK IN THE AY NAPA AREA IN LARNACA DISTRICT, WHERE THEY REPORTLY DON'T EVEN WANT TO SEE A TURKISH CYPRIOT. "THE UNEMPLOYMENT, POVERTY, RACISM AND THE COERCION THEY ARE BEING SUBJECTED TO BY THE (GREEK CYPRIOT) POLICE ARE THE REASONS WHICH ARE FORCING THE TURKISH CYPRIOTS TO EMIGRATE, GENERALLY, TO THE U.K." CONCLUDES THE REPORT.

ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΤΥΠΟΚΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟ

-Της Άννας Αχτίδου

ΜΙΣΟΣ
 φτώχεια, μιζέρια και ανεργία βασίζονται τον τουρκοκρατούμενο χώρο, παρ' όλο που η επίσημη πολιτική της κυβέρνησης είναι ότι οι Τουρκοκύπριοι που ζουν στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου, ως πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, έχουν ίσα δικαιώματα με τους Έλληνες Κύπριους και απολαμβάνουν της αμιγρούς σταθερής και βοηθητικής του κράτους, στο οικονομικό και κοινωνικό τους πρόβλημα. Πρόκειται για πολιτική η οποία κατά την εφαρμογή της σκενιάζεται στην απροθυμία και προκατάληψη των γραφειοκρατών της δημόσιας υπηρεσίας όπως και των αστυνομικών αρχών. Αποτέλεσμα είναι η περιθωριοποίηση της ομάδας αυτής και η μη αποδοχή της από το κοινωνικό κατεστημένο.

Στη Λεμεσό οι Τουρκοκύπριοι υπολογίζονται γύρω στα 150 άτομα και εξονυχίζονται από την Αστυνομία να διαμένουν στην Τουρκοκρατία, για να μπορεί να εκληφθούν αεικλώτερα την «αποστολή» της αφού όταν είναι συγκεντρωμένοι όλοι σε μια περιοχή τους παρακολουθεί και τους ελέγχει χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες. Ακόμη και για τις μετακινήσεις τους από τη μια πόλη στην άλλη οι Τουρκοκύπριοι της Λεμεσσού είναι υποχρεωμένοι να ενημερώνουν την Αστυνομία και να τους παρέχεται ειδική άδεια.

Η Αστυνομία ξεκινά με τη βασική αρχή ότι ανάμεσα στους Τουρκοκύπριους υπάρχουν πράκτορες του Ηλεκτάκ και γι' αυτό πρέπει να παρακολουθούνται όλοι!

Ο τουρκοκρατούμενος
 Ο τουρκοκρατούμενος της Λεμεσσού ξεχωρίζει από την υπόλοιπη πόλη διότι εκεί δεν υπάρχουν νεότερα κτίσματα, ούτε και συνίσταται στους τουρκοκράτες να επικεντρώνεται την προσοχή. Τα στοιχεία μέσα στα οποία ζουν οι Τουρκοκύπριοι είναι παλιά, είναι σπασμένα που εκκατέλασαν οι Τουρκοκύπριοι όταν έφυγαν από τη Λεμεσό το 1974. Με την πάροδο βραχιά σαχλεύουν να σκεφθούν το κρεστάκι και οι ερωτές, τα άσπεδα πληροκρίζουν και η ζωή γίνεται δυσκολότερη. Στα σκεύη επιτραπέζια απόλυτη ηλιθιότητα, οι πόρτες των σπιτιών είναι κλειδωμένες και το παντζούριος ασφαλισμένο. Μόνο το κρεβάτι του μαχαλά έχει κλειστή διπλή κλειδαμάνιδα οι Τουρκοκύπριοι άνεργοι της Λεμεσσού κάνουντας πινάκους και ρημάτωντας τρεμπάντες στους περσικούς. Αυτοί αποτελούν τη «φάτλη των ανέργων», οι οποίοι δεν έχουν κανένα να τους εκπροσωπήσει ούτε να διεκδικεί τα δικαιώματά τους. Είναι μια μερίδα Τουρκοκυπρίων χωρίς φωνή, τους οποίους «κάλυπταν» η «φάτλη των ανέργων». Πρόκειται για ένα μηχανισμό που χρησιμοποιεί με υπέρπλουστα τεχνίτη, ακριβό και βερυλιτικό τρόπο τη συμπεριφορά μιας ομάδας με σκοπό να την κρατήσει σε απόσταση από το σύνολο. Πρόκειται για ένα μηχανισμό απομόνωσης και αποκλεισμού, με τον οποίο ένα κοινωνικό σύνολο εντασσεται στη θέση του «ξένου».

Η φάτλη του Αιχάν
 Η άλλη φάτλη, η «φάτλη του Αιχάν» εκπροσωπούται από έναν Τουρκοκύπριο γυνάκα ενός Αιχάν ο εκδραστήρας, ο οποίος έρχεται στις ελεύθερες περιοχές πριν μερικά χρόνια. Οι δύο αυτές «φάτρες» δεν έχουν επικοινωνία μεταξύ τους και προσβιβίζουν να μην επικοινωνούν οι ίδιες ομάδες τους. Ενώ θα ανέμενε κανείς, λόγω του μικρού αριθμού αυτής της ομάδας, να συνδέονται μεταξύ τους με κάποια αίσθηση του όμοιου και αλληλεγγύης, στην πραγματικότητα υπάρχουν έντονες αντιθέσεις.
 Ο Αιχάν θα μπορούσε να ήταν μισχάρης της τουρκοκυπριακής κοινότητας της Λεμεσσού, όπως είχε προταθεί από τις επίσημες αρχές, αλλά δεν οδέχτηκε την πρόταση γιατί δεν βέλα μετλέδες ο κεφαλή του καθώς λέει ο ίδιος. Παρ' όλα αυτά οδεχεται ότι το τελευταία χρόνια που βρίσκεται στη Λεμεσό συμπεριφέρεται σαν να είναι κοινωνικός και ανέλαβε ένα ηγετικό ρόλο, το ρόλο του

επιπροσώπου των Τουρκοκυπρίων. «Εδώ και πέντε χρόνια πρέζω συνέχεια να να βοηθήσει Τουρκοκυπρίους που χρειάζονται ταυτότητα ή διαβατήρια της Κυπριακής Δημοκρατίας ή πιστοποιητικά γεννήσεως για να βρουν δουλειά ή έχουν άλλα προβλήματα. Γι' αυτό και παραλίγο να χάσω το μαγαζί μου». Το μαγαζί του Αιχάν είχε κλείσει με δικαστική απόφαση πριν από ένα μήνα αλλά τηλεφώνησε στο υπουργό Οικονομικών, είδατε άλλους αρμόδιους και μέσα σε δεκαπέντε ημέρες κατάφερε να πάρει δάνειο από την Τράπεζα Κύπρου με εγγυητή το κράτος και να τα ξανανοήσει.

Οι σχέσεις του Αιχάν δεν είναι καλές με όλους τους Τουρκοκύπριους που ζουν στη Λεμεσό, παρ' όλο που μια ομάδα που βρίσκεται υπό την προστασία του. Ο ίδιος λέει ότι τον κατηγορούν ότι παίρνει λεφτά από το κράτος και γι' αυτό «προκαλεί οποιονδήποτε του έδω» «έτσι και ίνα σεντα να δηλώσει δημοσίως». Λέει ότι όσοι Τουρκοκύπριοι είναι άνεργοι στη Λεμεσό είναι αυτοί που δεν θέλουν να δουλέψουν επειδή είναι τεμπέληδες και θέλουν να τους δώσει λεφτά η κυβέρνηση χωρίς να κάνουν τίποτα.

Τους κατηγορεί ότι κάθονται όλη μέρα στο καφενέο του μαχαλά, παίζουν χαρτιά και πίνουν χαφές να νοιάζονται αν δεν έχουν φαγητό να φάνε την άλλη ημέρα. «Οι πιο πολλοί είναι αυτοί που έφυγαν από τα κατεχόμενα κινήγημένοι από την Αστυνομία για τί είχαν προβλήματα. Πρόκειται δηλαδή για ταραχοποιά στοιχεία», λέει ο Αιχάν και παραδέχεται ότι με αυτούς δεν έχει ντοραβέρια. Τους κατηγορεί μάλιστα ότι είναι μερικοί που πουλούν τις κοβέρτες που τους έδωσε ο Ερωθός Σταυρός για να βγάλουν χρήματα, ενώ κάποιος άλλος πήραν το χαρτί πα του γάμου τους και έφυγαν για το εξωτερικό χωρίς καν να πληρώσουν το κέντρο. Κάποιος άλλος πούλησε το σπίτι που του έδωσε η κυβέρνηση για 500 λίρες και έφυγε για το Λονδίνο.

Θέσεις στο δημαρχείο για Τουρκοκύπριους

Ο Αιχάν μας υπεκάλυψε ότι είχε πάρει το δημαρχο Λεμεσσού κ. Χατζηπαύλου και του ζήτησε να παραχωρηθούν δουλειές σε Τουρκοκύπριους από το δημαρχείο. Ο κ. Χατζηπαύλου αντιμετώπισε στην εκκλησία του, προσέφερε έξι θέσεις για να πληρωθούν από Τουρκοκύπριους και ζήτησε από τον Αιχάν να επιλέξει εκείνος τα άτομα που θα δουλεύουν.

Ο Αιχάν όμως δεν έστειλε κανένα, παρ' όλο που οι άνεργοι που συγκεντρώνονται καθημερινά στο καφενέο είναι αρκετοί. Τον ρώτησαμε γιατί και η απάντησή που μας έδωσε ήταν: «Επειδή δεν έχουν όρεξη να δουλέψουν και οι ίδιοι ημείς οι μερικές μέρες να τα παρατάσουν, να φύγουν και να μας κάνουν ρεζίλι. Γι' αυτό δεν έκανα τίποτα!»

Η «φάτλη των ανέργων»

Η «φάτλη των ανέργων» συγκεντρώνεται καθημερινά στο καφενέο της Τουρκοκρατίας. Κατά το μεσημέρι αρχίζουν ένας ένας να πληρώνουν και να αρχίζουν τη φίλη κουβέντα, ενώ θέλουν να μιλήσουν σε δημοσιογράφους και να τους μιλήσει το μεγαλύτερο από όλα: Τελικά και οι δύο μιλούν να μιλήσουν με την προοπτική ότι δεν θέλουν φέρθει το σχήμα τους. Εξήγησαν ότι οι περισσότεροι Τουρκοκύπριοι δουλεύουν στις οικογένειες αλλά δεν υπάρχουν δουλειές γι' αυτούς. Οι εργοδότες δεν θέλουν να παραλάβουν Τουρκοκύπριους της ηλικίας τους, προτιμούν να παίρνουν Έλληνοκύπριους ή αλλοδαπούς. Προσπαθούσαν, στα μια μεγάλη εργοστασιακή εταιρεία από την Αγία Νάπα έφτασε στη Λεμεσό και αναζητήσαν προσοχή, αλλά όταν πήγαν κάποιοι από τους Τουρκοκύπριους για να ζητήσουν δουλειά αρνήθηκαν να τους προσλάβουν. «Δεν θέλωμε Τούρκους στη δουλειά μας», ήταν η απάντηση που πήραν. Ο νεαρός Τουρκοκύπριος σχολιάζει ότι και στη Λεμεσό υπάρχει ρατσισμός εναντίον τους, αλλά στην Αγία Νάπα ο φανατισμός είναι ακόμη μεγαλύτερος, δεν θέλουν ούτε να βλέπουν τους Τουρκοκύπριους μπροστά τους. Οι νεαροί άνεργοι λένε ότι οι

4/238

ALITHIA

30 December 1996

Τουρκοκύπριοι που φεύγουν από τη Λεμεσό για να πάνε στο εξωτερικό είναι οι καλύτεροι, λόγω των κακών συνθηκών που επικρατούν. Η ανεργία, η φτώχεια, ο ρατσισμός αλλά και η φασιστική ιδεολογία — όπως υποστηρίζουν — που έρχεται από την Αστυνομία είναι οι αιτίες που αναγκάζουν τους Τουρκοκύπριους να φύγουν για το εξωτερικό, την Αγγλία συνήθως.

Άλλες συνθήκες διαβίωσης

Ο δικηγόρος στη Λεμεσό Παύλος Παυλίδης που συχνά αναλαμβάνει υποθέσεις Τουρκοκυπριακών δικαστηρίων λέει ότι πριν από χρόνια είχε πάει στην πόλη τους μία επίσκεψη για να τους δείξει δημοκρατικών δικαιωμάτων των Τουρκοκυπρίων που ζουν στις ελεύθερες περιοχές, παρακαλούθησαν τις συνθήκες διαβίωσης και εδεικνύσαν ότι ήταν άθλιες. «Τα σπίτια μέσα στα οποία ζούσαν δεν είχαν ούτε νερό, ούτε ηλεκτρικό, μη λένε οι κότες. Πάτωμα δεν είχαν, ζούσαν όπως τα φάτλα στα γαλασιόνητρα του τουρκοκυπρίων της Λεμεσσού. Όταν διαμαρτυρηθήκαμε ως Έλληνοι δικηγόροι η ΚΥΠ έπει τους εδωσαν κοβέρτες για να τους κλύουν»